

Briuselis, 2020 04 23
COM(2020) 155 final

2018/0178 (COD)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

**Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos tvariam
investavimui palengvinti 2018/0178 (COD), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas
2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų
sektoriuje, priėmimo**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti 2018/0178 (COD), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje, priėmimo

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Pasiūlymo perdavimo Europos Parlamentui 2018 m. gegužės 24 d.
ir Tarybai (dokumentas COM(2018) 0353 *final* – 2018/0178 COD)
data:

Europos ekonomikos 2018 m. spalio 17 d.
ir socialinių reikalų komiteto nuomonės data:

Per pirmąjį svarstymą priimtos Europos Parlamento pozicijos data: 2019 m. kovo 28 d.

Pakeisto pasiūlymo perdavimo data: netaikoma

Tarybos pozicijos priėmimo data: 2020 m. balandžio
15 d.

2. KOMISIJOS PASIŪLYMO TIKSLAS

2018 m. kovo mėn. Komisija pateikė plataus užmojo tvaraus augimo finansavimo veiksmų planą¹. Šio veiksmų plano tikslas – sutelkti privatųjį sektorių siekiant pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų, tausiau išteklius naudojančios ir tvaresnės ekonomikos. Kaip nurodyta veiksmų plane, šiuo metu viena didžiausių kliūčių didinti žaliąsias investicijas yra tai, kad nėra aiškiai apibrėžta, kas yra aplinkos atžvilgiu tvaru. Todėl vienas iš pagrindinių šio veiksmų plano tikslų yra sukurti bendrą aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos klasifikavimo sistemą, arba ES taksonomiją. Šiuo tikslu 2018 m. gegužės mėn. Komisija pateikė pasiūlymą dėl reglamento², kuriuo siekiama šių trijų tikslų:

- (1) pateikti įmonėms ir investuotojams tinkamas apibrėžtis, kokia ekonominė veikla gali būti laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria;

¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos Centriniam Bankui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Tvaraus augimo finansavimo veiksmų planas“ (COM/2018/097 *final*).

² Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti (2018/0178(COD)).

- (2) suteikti galimybę galutiniams investuotojams, įskaitant mažmeninius investuotojus, nukreipti kapitalą į aplinkos atžvilgiu tvarią veiklą, šiomis apibrėžtimis sumažinant „ekomanipuliavimo“ riziką³, ir
- (3) išvengti rinkos susiskaidymo, investuotojams, įmonėms ir valstybėms narėms suteikiant bendrą atskaitos tašką tvarumui aplinkos atžvilgiu apibrėžti investavimo tikslais.

ES taksonomija bus bendra kalba, kuria investuotojai ir įmonės galės naudotis siekdami nustatyti projektų ir ekonominės veiklos, kuriais svariai prisidedama siekiant klimato ir aplinkos tikslų, investicines galimybes. Tai padės investuotojams ir įmonėms savo veiklą nukreipti tvarumo tikslams. Taigi ES taksonomija padės padidinti privačias ir viešąsias investicijas, skirtas perėjimui prie tvaraus vystymosi finansuoti, atsižvelgiant į Europos žaliojo kurso tikslus.

Taksonomija daugiausia orientuota į aplinkos atžvilgiu tvarią veiklą šiose srityse: klimato kaitos švelninimo, prisitaikymo prie klimato kaitos, tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir jų apsaugos, žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės ir biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo. Iki 2021 m. gruodžio 31 d. Komisija turi paskelbti ataskaitą dėl taksonomijos aprėpties išplėtimo, kad ji apimtų kitus tvarumo tikslus, įskaitant socialinius tikslus.

Kai taksonomija bus užbaigta, ji padės kurti žaliųjų finansinių produktų standartus ir ženklumą. Ji taip pat bus neatsiejama finansų ir ne finansų įmonių su tvarumu susijusių ataskaitų dalis. Be to, kaip paskelbta Europos žaliojo kurso investicijų plane⁴, į taksonomiją taip pat bus atsižvelgta rekomendaciniuose dokumentuose dėl klimato ir aplinkos stebėjimo ir tvarumo patikrinimo įgyvendinant programą „InvestEU“⁵, kurie bus paskelbti 2020 m. antrąjį pusmetį. Be programos „InvestEU“, Komisija, taikydama atnaujintą tvarių finansų strategiją, kuri bus paskelbta 2020 m. antrąjį pusmetį, ieškos būdų, kaip viešojo sektoriaus subjektai galėtų panaudoti taksonomiją, kad užtikrintų privačiojo sektoriaus ir viešųjų subjektų standartų konvergenciją ir kuo geriau pasinaudotų mišraus finansavimo priemonėmis.

3. PASTABOS DĖL TARYBOS POZICIJOS

Tarybos pozicija atspindi politinį susitarimą, kurį Europos Parlamentas ir Taryba pasiekė 2019 m. gruodžio 16 d. Komisija šiam susitarimui pritaria.

Politiniu susitarimu padaryti keli pakeitimai, kuriais nukrypstama nuo pradinio Komisijos pasiūlymo, įskaitant toliau nurodytus aspektus.

1. Reglamento taikymo srities išplėtimas

Pirma, politiniu susitarimu nustatytas papildomas įpareigojimas ES taikyti taksonomiją visoms viešosioms priemonėms, standartams ar ženklams, kuriais nustatomi reikalavimai finansų rinkų dalyviams ar emitentams finansinių produktų ar įmonių obligacijų, platinamų kaip aplinkos atžvilgiu tvarūs finansiniai produktai ar įmonių obligacijos, srityje.

Antra, visi finansų rinkų dalyviai, apibrėžti Reglamente dėl informacijos atskleidimo⁶, turės atskleisti, kaip ir koku mastu investicijomis, kuriomis pagrįstas jų finansinis produktas, remiama su taksonomija suderinta ekonominė veikla. Finansų rinkų dalyviai, kurie nenori

³ „Ekomanipuliavimu“ vadinama praktika, kai organizacijos produktai, tikslai ar politika reklamuojami kaip ekologiški, nors jie nebūtinai tokie yra.

⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žaliojo kurso investicijų planas“ (COM/2020/21 *final*).

⁵ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl programos „InvestEU“ (COM(2018) 439 *final* – 2018/0229 (COD)).

⁶ 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (OL L 317, 2019 12 9, p. 1–16).

atskleisti suderinimo su taksonomija informacijos ir vėliau nenori savo produktų platinti kaip aplinkos atžvilgiu tvarių arba panašių savybių turinčių produktų, turės pateikti pareiškimą, kuriame tai paaiškintų.

Trečia, didelės finansų ir ne finansų įmonės, kurios jau turi skelbti nefinansinę ataskaitą⁷, turės atskleisti, kaip ir koku mastu jų veikla yra susijusi su veikla, kuriai taikoma taksonomija. Tai apima apie 6 000 įmonių ir grupių visoje ES. Pagal gaires, pridedamas prie Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvos, atitinkami pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai (PVRR) apima apyvartą, kapitalo išlaidas ir veiklos išlaidas. Įvairūs finansų įmonių PVRR gali būti patikslinti deleguotajame akte, kurį Komisija turi pateikti iki 2021 m. birželio mėn.

2. Ekonominės veiklos rūšių, kurios gali būti laikomos atitinkančiomis reikalavimus, apibūdinimas

Politiniu susitarimu nustatomos dvi aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos pakategorės: *sąlygas sudaranti veikla* (taikoma visiems šešioms aplinkos tikslams) ir *perėjimo veikla* (taikoma tik klimato kaitos švelninimo tikslui).

Sąlygas sudaranti veikla tiesiogiai sudaromos sąlygos kitai veiklai, kuria svariai prisidedama siekiant vieno ar kelių aplinkos tikslų. Įdiegtos apsaugos priemonės, kad būtų išvengta ekomanipuliavimo. Pirmoji iš šių apsaugos priemonių yra ta, kad sąlygas sudaranti veikla neturėtų būti sukuriama turto susaistymas, kuriuo trukdoma pasiekti ilgalaikius aplinkos tikslus, atsižvelgiant į to turto ekonominio naudingumo laikotarpį. Antroji iš šių apsaugos priemonių yra ta, kad sąlygas sudaranti veikla turėtų būti daromas svarus teigiamas poveikis aplinkai, remiantis gyvavimo ciklo aspektais.

Perėjimo veikla yra veikla: i) kuriai šiuo metu nėra technologiškai ir ekonomiškai įgyvendinamų mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų ii) ir kuria remiamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos laikantis trajektorijos, kuria siekiama apriboti temperatūros padidėjimą, kad jis neviršytų 1,5 laipsnio Celsijaus, palyginti su ikipramoniniu lygiu. Panašiai kaip ir sąlygas sudarančios veiklos atveju, įdiegtos apsaugos priemonės, kad būtų išvengta ekomanipuliavimo⁸. Ši perėjimo veiklos pakategorė aktuali tik klimato kaitos švelninimo tikslui.

3. Nuostatų, susijusių su konkrečia ekonomine veikla, pakeitimai

Elektros energijos gamybos naudojant kietąjį iškastinį kurą veikla aiškiai laikoma neatitinkančia reikalavimų.

Neutralaus poveikio klimatui energijos svarba perėjimui pripažįstama politinio susitarimo konstatuojamojoje dalyje, o nuoroda į neutralaus poveikio klimatui energiją, kaip klimato kaitos švelninimo tikslo dalį, buvo išbraukta. Atrenkant veiklą, kuri gali būti laikoma perėjimo veikla, Komisijos buvo paprašyta atlikti visų esamų susijusių technologijų vertinimą. Tuo tikslu laikoma, kad ekonomine veikla daroma didelė žala, kai ilgalaikis atliekų

⁷ Tai apima įmones, kurioms taikoma 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/95/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2013/34/ES nuostatos dėl tam tikrų didžiųjų įmonių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo (OL L 330, 2014 11 15, p. 1–9).

⁸ Vykdamas perėjimo veiklą: i) išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis turi būti gerokai mažesnis už sektoriaus ar pramonės vidurkį, ii) neturi būti trukdoma kurti ir diegti mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų, ir iii) neturi būti sukuriama turto susaistymas, nesuderinamas su poveikio klimatui neutralizavimo tikslu.

šalinimas gali sukelti didelę ilgalaikę žalą aplinkai. Kaip politinio susitarimo dalis, tekste taip pat įtvirtinamas gyvavimo ciklo vertinimų vaidmuo rengiant techninės analizės kriterijus.

Kalbant apie atliekų deginimą „vengiant“ pakeista į „kuo labiau sumažinant“ atliekų deginimą, kaip vieną iš būdų, kuriais ekonominė veikla gali svariai prisidėti prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos. Be to, papildomai įtraukta nuoroda į atliekų hierarchijos principus. Principas „nedaryti didelės žalos“ aiškiai sako, kad reikalavimus atitinkančia veikla neturėtų labai padidėti atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas, išskyrus neperdirbamų pavojingų atliekų deginimą.

4. Būtiniausių socialinių apsaugos priemonių išplėtimas

Politiniu susitarimu į būtiniausių apsaugos priemonių sąrašą papildomai įtraukiamos trys tarptautinės žmogaus teisių priemonės arba gairės:

- EBPO rekomendacijos daugiašalėms įmonėms,
- JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai ir
- Tarptautinė žmogaus teisių chartija.

5. Tvaraus finansavimo platformos (toliau – Platformos) narystės ir uždavinių išplėtimas

Tiek Platformos veiklos sritis, tiek jos narystė politiniu susitarimu išplečiama, kad ji galėtų papildomai konsultuoti Komisiją šiais klausimais:

- dėl galimo tvarumo apskaitos ir ataskaitų teikimo standartų vaidmens remiant taksonomijos taikymą,
- dėl galimo poreikio gerinti duomenų prieinamumą ir kokybę,
- dėl kitų tvarumo tikslų, įskaitant socialinius tikslus, įgyvendinimo,
- dėl būtiniausių apsaugos priemonių veikimo ir galimo poreikio papildyti esamus reikalavimus,
- dėl tvarios finansų politikos vertinimo ir plėtojimo, be kita ko, kiek tai susiję su politikos suderinamumo klausimais.

Todėl politiniame susitarime nurodyta, kad Platformos sudėtyje turi būti šie subjektai:

- Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra,
- pilietinės visuomenės atstovai,
- atitinkamų finansų ir ne finansų verslo sektorių atstovai, įskaitant atitinkamų pramonės šakų atstovus,
- apskaitos ir ataskaitų teikimo specialistai.

Platforma veiks pagal Komisijos ekspertų grupių horizontaliąsias taisykles⁹.

6. Valstybių narių ekspertų grupės steigimas

⁹ 2016 m. gegužės 30 d. Komisijos sprendimas, kuriuo nustatomos Komisijos ekspertų grupių kūrimo ir veiklos horizontaliosios taisyklės (C(2016) 3301).

Politiniu susitarimu sukurama valstybių narių ekspertų grupė, kuri konsultuotų Komisiją techninės analizės kriterijų ir Platformos taikomo metodo tinkamumo klausimais. Ši ekspertų grupė vadovausis Komisijos ekspertų grupių horizontaliosiomis taisyklėmis¹⁰.

7. Reglamento dėl informacijos atskleidimo pakeitimai

Politiniu susitarimu daromi tiksliniai Reglamento dėl informacijos atskleidimo pakeitimai. Visų pirma šiais pakeitimais siekiama finansų rinkų dalyvių atskleidžiamą su taksonomija susijusią informaciją susieti su platesne finansinių paslaugų sektoriaus atskleidžiamos su tvarumu susijusios informacijos sistema, kaip nustatyta Reglamente dėl informacijos atskleidimo. Atsižvelgiant į tai, padaryta keletas pakeitimų siekiant Europos priežiūros institucijoms (EPI) suteikti įgaliojimus parengti techninius reguliavimo standartus, kuriuose būtų nustatyti su taksonomija susiję informacijos atskleidimo reikalavimai.

Be to, įtrauktas straipsnis dėl principo „nedaryti didelės žalos“. Šiuo pakeitimu EPI suteikiami įgaliojimai parengti papildomą techninį reguliavimo standartą. Šiame papildomame techniniame reguliavimo standarte bus išsamiai apibrėžtas informacijos, susijusios su principu „nedaryti didelės žalos“ siekiant socialinių ir aplinkos tikslų, turinys ir pateikimas. Principas „nedaryti didelės žalos“, susijęs su socialiniais aspektais, kaip apibrėžta Reglamente dėl informacijos atskleidimo, turėtų derėti su būtiniausiomis apsaugos priemonėmis, nustatytomis Taksonomijos reglamente. Savo ruožtu įmonės turėtų vadovautis principu „nedaryti didelės žalos“ įgyvendindamos šių būtiniausių apsaugos priemonių laikymosi procedūras.

8. Deleguotųjų aktų priėmimo tvarkaraštis

Dėl dviejų klimato tikslų Komisija turės priimti deleguotuosius aktus, kuriuose bus nustatyti techninės analizės kriterijai, iki 2020 m. gruodžio 31 d. (taikymo pradžia – 2021 m. gruodžio 31 d.), o dėl kitų keturių su aplinkos tikslų – iki 2021 m. gruodžio 31 d. (taikymo pradžia – 2022 m. gruodžio 31 d.).

9. Peržiūra

Politiniu susitarimu nuostata dėl peržiūros išplečiama, kad Komisija, skelbdama savo ataskaitą, galėtų įtraukti šiuos papildomus klausimus:

- aprašyti nuostatas, kurių reikėtų siekiant išplėsti taksonomijos taikymo sritį, kad ji apimtų kitą ekonominę veiklą, įskaitant neutralią ir aplinkai žalingą veiklą,
- įvertinti patariamųjų procedūrų veiksmingumą rengiant techninės analizės kriterijus (kuriuos sudaro Platforma ir valstybių narių ekspertų grupė),
- įvertinti planuojamą priežiūros tvarką.

5. IŠVADA

Komisija pritaria tarpinstitucinių derybų rezultatams ir todėl gali priimti per pirmąją svarstymą išreikštą Tarybos poziciją.

¹⁰ 2016 m. gegužės 30 d. Komisijos sprendimas, kuriuo nustatomos Komisijos ekspertų grupių kūrimo ir veiklos horizontaliosios taisyklės, (C(2016) 3301).